

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	: 2 juli 2018
Datum raadsvoorstel	: 22 juni 2018
Portefeuillehouder(s)	: Ph Dellemijn
Commissie	: Auditcommissie
Datum commissie	: 21 juni 2018
Soort agendering	: ter advisering
Agendapunt	: 08
Team	: Control & Advies
Opsteller(s)	: Eric de Nijs
Datum B&W besluit	: donderdag 28 juni 2018
Bijlagen:	: 4

Onderwerp : Jaarstukken 2017

Voorgesteld besluit

1. De toelichting afwijkingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid, die is opgenomen in de jaarrekening, vast te stellen;
2. De jaarstukken 2017 met een jaarrekeningresultaat van € 1.605.000,- vast te stellen;
3. Ten laste van het jaarrekeningresultaat 2017 de volgende reserveringen te maken:
 - a. Conform de nota grondexploitatie € 712.000,- toe te voegen aan de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen;
 - b. Het niet gebruikte budget ad € 55.000,- voor "beveiligen van artistieke beelden in de openbare ruimte en het opnieuw maken van beeld Pandor" in 2018 ter beschikking te stellen.
4. Het resterend resultaat € 838.000,- positief toe te voegen aan de algemene reserve (resultaat € 1.605.000,- -/- voorgestelde reserveringen € 767.000,-).
5. Bijgaande begrotingswijziging vast te stellen.

Geheimhouding

- ☐ Ja
☒ Nee

RAADSVOORSTEL

1. INLEIDING

Hierbij bieden wij u ter vaststelling de definitieve jaarstukken 2017 van de gemeente Heiloo aan. De jaarrekening vormt het sluitstuk van de planning- en controlcyclus van het jaar 2017. Met deze jaarrekening legt de gemeente verantwoording af over de realisatie van het beleid in 2017. Per programma verantwoordt het college: wat is er bereikt, wat is er gedaan en wat heeft het gekost.

2. KEUZERUIMTE

2.1 Wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving: Artikel 197 en 213 Gemeentewet. Op grond van artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet wijst de raad de accountant aan die de controle op de jaarrekening verricht en daarbij een accountantsverklaring alsmede een verslag van bevindingen uitbrengt.

2.2 Lokaal beleid/ bestuurlijke doelen

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende politieke dossiers: Controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening 2017

3. TOELICHTING OP HET ADVIES

Op 29 mei jl. zijn de concept jaarstukken aan de raad aangeboden. Op dat moment was de accountant nog niet klaar met zijn controle en is gekozen om extra tijd te besteden aan de controle om zodoende meer zekerheid in de getrouwheid van de cijfers te bewerkstelligen. Met name in het sociaal domein is nog veel werk verzet om onzekerheid in die cijfers te reduceren. Hierdoor zijn de cijfers ook aangepast ten opzichte van de concept versie en heeft tot een verbetering van het jaarrekeningresultaat geleid.

Op 21 juni 2018 is de concept jaarrekening en het concept accountantsrapport in het bijzijn van de accountant besproken in de Auditcommissie. Op verzoek van de Auditcommissie is een versie van de definitieve jaarrekening aangeboden, waarin de wijzigingen in de jaarstukken ten opzichte van de concept versie geel gemarkeerd zijn.

Controleverklaring getrouwheid en rechtmatigheid

De controlerend accountant geeft bij de jaarrekening twee soorten verklaringen af. De accountant geeft naast een oordeel over het getrouwe beeld ook een oordeel over de rechtmatigheid. Bij de getrouwheid controleert de accountant onder meer of de opgenomen bedragen van het vermogen en van het resultaat goed zijn weergegeven. Bij de rechtmatigheid wordt gecontroleerd of baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen.

De accountant heeft bij de jaarrekening 2017 voor zowel de 'getrouwheid' als de 'rechtmatigheid' een goedkeurende verklaring afgegeven. De verklaringen zijn in de jaarstukken in de bijlagen opgenomen.

Accountantsrapport

Het definitieve accountantsrapport is op 28 juni 2018 uitgebracht en is als bijlage bij dit raadsvoorstel opgenomen. In hoofdstuk 9.2 van het rapport staat een opsomming van de belangrijkste aanbevelingen van de accountant. Het college vraagt aan de werkorganisatie De BUCH deze aanbevelingen verder door de desbetreffende domeinen te laten uitwerken. De bevindingen a. t/m f. zijn al uitgezet binnen de werkorganisatie. In onderstaande tabel vindt u de aanbevelingen en onze reactie daarop.

	Bevindingen accountant	Reactie van college
a.	Ontwikkel en werk de IC per domein verder uit (IC-plannen);	Wordt opgepakt binnen BUCH
b.	Kwaliteitsslag maken inzake de verbijzonderde interne controle;	Wordt opgepakt binnen BUCH
c.	Kritische beoordeling (Europese) aanbestedingen bij m.n. diensten en leveringen, resp. let op bij externe inhuur;	Wordt opgepakt binnen BUCH
d.	Ontwikkel een praktische aanpak om te beoordelen of 'kleinere zorgverleners' de zorg ook feitelijk verlenen. Doe dat eveneens bij de verleende Pgb's;	Wordt opgepakt binnen BUCH
e.	Er zijn diverse aandachts- en verbeterpunten rondom procesbeheersing Jeugdhulp en Wmo;	Wordt opgepakt binnen BUCH
f.	Prioriteit resp. voldoende kwalitatieve capaciteit beschikbaar stellen voor de back-office functie Jeugdhulp en Wmo;	Wordt opgepakt binnen BUCH
g.	Actualiseer Nota grondbeleid in verband met wijzigingen regelgeving, betrek bij het MPG ook de strategische gronden en het facilitair grondbeleid;	De Nota grondbeleid is zeer recent geactualiseerd (raad 11 december 2017). Uitgangspunten over nieuwe regelgeving over tussentijds winstnemen zal worden geïncorporeerd in het MPG van 2018. In het MPG zal ook aandacht worden besteed aan de strategische gronden en het facilitair grondbeleid.
h.	Evalueer Zuiderloo inzake 'knip' in gemengd project (deel faciliterend grondbeleid);	In 2018 wordt gewerkt aan een verdere administratieve opsplitsing van het complex Zuiderloo om een zuivere knip tussen de grondexploitatie (actief) en het kostenverhaal (facilitair) te verkrijgen, zoals bedoeld in het BBV. Wij koppelen dit aan het onherroepelijk worden van het exploitatieplan Zuiderloo.
i.	Maak ten behoeve van de bovenwijkse voorzieningen een meerjarig dekkingsplan, een en ander conform de uitgangspunten in relatie met de instelling en verdere uitwerking van de bestemmingsreserves bovenwijkse voorzieningen, A9 en spooronderdoorgang Vennewaterweg;	In 2018 volgt een actualisatie van de nota kostenverhaal met aandacht voor een meerjarig dekkingsplan. De aansluiting A9 en spoorwegonderdoorgang zijn overigens al verwerkt in de begroting en van dekking voorzien.
j.	Overweeg de aanbevelingen van de Commissie BBV (grondprijzenbrief, uitgangspunten bovenwijkse voorzieningen opnemen in financiële verordening, tussentijdse winstneming);	Bij komende herziening van de financiële verordening zal deze aanbeveling worden betrokken.

	Bevindingen accountant	Reactie van college
k.	Risico afwaardering strategische gronden Zandzoom uiterlijk 2019, zorg tijdig voor externe taxaties en draag zorg voor de financiële dekking;	Hiertoe wordt een plan van aanpak opgesteld in 2018.
l.	Aandacht voor de interne beheersing van de grote infrastructurele projecten (budgetbeheersing, naleven subsidievoorwaarden etc).	Voor de aansluiting A9 ligt de primaire projectbeheersing bij de projectorganisatie van de provincie. Aangezien vanaf 2018 de facturatie via de gemeente gaat lopen zal extra aandacht worden besteed om dit administratief goed op te zetten. Hiertoe is begin juni een projectcontroller voor Heiloo aan de slag gegaan. De administratieve opzet en de subsidieverantwoording van de spoorwegonderdoorgang heeft onze aandacht.

4. OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

n.v.t.

5. REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

n.v.t.

6. RISICO'S

N.v.t.

7. FINANCIËN

Ten opzichte van de concept versie is het resultaat met € 250.000,- verbeterd. De laatste boekingen voor het sociaal domein betekenen lagere lasten voor zowel Wmo-begeleiding (€ 27.000,-) als jeugdhulp (€ 222.000,-). De definitieve jaarrekening sluit met een voordelig resultaat van € 1.605.000,-. Dit voordelig resultaat is inclusief inkomsten uit de grondexploitaties voor de bovenwijkse voorzieningen. Conform nota kostenverhaal wordt voorgesteld een bedrag van € 712.000,- te storten in de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. Wanneer uw raad instemt met deze storting resulteert een voordelig saldo van € 893.000,-.

Bij het opmaken van de jaarrekening vervallen in principe alle budgetten, met uitzondering van de kredieten en grondexploitaties. Voor twee onderwerpen geldt dat de beleidsvoornemens niet zijn gerealiseerd in 2017, maar politiek nog steeds gewenst zijn. Het gaat om het "Beveiligen van artistieke beelden in de openbare ruimte en het opnieuw maken van beeld Pandor" (raad 12 juni 2017) en het project Noordergeestkerk (raad 12 juni 2017). Voor de beelden is een bedrag van € 55.000,- beschikbaar gesteld ten laste van het begrotingssaldo. Voorgesteld wordt om dit bedrag naar 2018 over te hevelen via resultaatbestemming. Na overheveling resteert een voordelig rekeningresultaat van € 838.000,-. Van het budget voor de Noordergeestkerk wordt bij de kadernota voorgesteld dit in 2018 opnieuw ter beschikking te stellen.

De bijgestelde programmabegroting (eindejaarsverwachting) is uitgegaan van een nadelig saldo van € 269.000,-. Het jaarrekeningresultaat is hiermee € 1.107.000,- voordeliger dan geraamd.

8. COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

Na vaststelling worden de jaarstukken ingediend bij de Provincie en het Centraal Bureau voor Statistiek.

9. UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

- 2 juli 2018 : raadsvergadering
- 15 juli 2018 : uiterste aanleverdatum van de jaarstukken aan de provincie.

10. BIJLAGEN

1. Jaarstukken 2017
2. Accountantsrapport
3. Begrotingswijziging

11. COMMISSIE BESPREKING / ADVIES

Bespreking commissie

De voorzitter vraagt zich af wanneer we de raad de definitieve stukken kan verwachten. Hoe ziet de planning er uit? Cijfers zijn recent nog veranderd aldus de controller. Vanuit het sociaal domein zijn de laatste mutaties verwerkt en dat laat nog een extra voordeel zien. Dit wordt verwerkt in de stukken. Vervolgens kan de definitieve versie voor besluitvorming naar het college. Daarna gaan de stukken in de loop van volgende week naar de raad.

Dhr Hemminga heeft nog steeds moeite met het proces en de planning. Het proces is nog niet afgerond terwijl het er wel had moeten liggen. De voorzitter benadrukt de keuze n.a.v. de ervaring met de jaarrekening 2016. Toen werd niet alles meegenomen. Aanlevering bij de provincie voor 15 juli is i.i.g. geen probleem aldus de accountant.

Er volgt enige discussie over het verschuiven van de raadsvergadering naar 9 juli.

Uiteindelijk blijft het toch 2 juli. In de definitieve versie worden de wijzigingen ten opzichte van het concept zichtbaar gemaakt.

Het conceptverslag doorlezende viel het de voorzitter op dat de accountant in algemene zin kritisch is. Maar over Heiloo is de accountant wat positiever. De accountant bevestigt dat de planning lastig is. Het gedwongen later beginnen met de controle draagt daar ook aan bij.

Wel is het zo dat er eind mei al een notitie lag met de te verwachten uitkomsten. Er is toen de keuze gemaakt om op de ingeslagen weg door te gaan; er is gekozen voor zorgvuldigheid. Hij verwacht geen grote wijzigingen. De cijfers kloppen. Het wachten is eigenlijk op de "kleur" van de verklaring. Bottleneck bleek opnieuw het sociaal Domein. Grote leveranciers hebben gegevens laat aangeleverd.

Dhr Hemminga vraagt zich af hoe groot de risico's zijn? De accountant geeft aan dat er een paragraaf is waarin de risico's opgenomen zijn. Volgend jaar wordt er een MPG (meerjaren perspectief grondexploitaties) opgesteld welke aan de raad voorgelegd wordt.

Voor de accountant zijn de regels o.a. vanuit het BPV leidend. Zo kom je tot betere beheersing. Hij vraagt aandacht voor periodieke systematische risicobewaking en aandacht voor de interne beheersing. Begin tijdig met een projectdossier. Wat Mw de Jong betreft kan daar nu vast mee begonnen worden.

De voorzitter brengt de discussie weer terug van de toekomst naar het jaar 2017.

Dhr Hemminga vraagt nog naar het bankierschap i.v.m. de gelden vanuit de provincie t.b.v. de afslag A9 en hoe het met de aanbesteding van de schoonmaak zit. Zijn de interne processen in de BUCH wel op orde? Hoe voorkomen we dat naar de toekomst? Het is toch de bedoeling dat centraal inkopen de BUCH een voordeel op gaat leveren?

De accountant stelt vast dat het nog steeds decentraal gebeurt. Soms wreekt zich het werken met vier gemeenten. De verplichtingenadministratie en contractenbeheer verschillen bijvoorbeeld per gemeente. Daar moet aandacht voor zijn ook in antwoord op de vraag over het bankierschap.

Dhr Hemminga is benieuwd naar het beeld van Heiloo t.o.v. andere gemeenten. De accountant meent dat vergelijken lastig is. Belangrijk is wel dat er focus aangebracht wordt. Mw de Jong vraagt daarop naar de top drie inkoop, betalingen, subsidies. Prioritering ligt bij interne beheersing en de verbijzonderde interne controle. Dat is bekend bij de BUCH-organisatie.

Dhr Hemminga vraagt naar de post van 2 miljoen euro door een stuwmeer aan verlofuren in de BUCH-organisatie. Moet daar geen voorziening voor opgenomen worden? Is conform BPV opgenomen. Derhalve geen voorziening.

Mw de Jong ziet volgend jaar graag een kolom toegevoegd met daarin de cijfers uit de primitieve begroting. Dat maakt vergelijken makkelijker. Vanaf volgend jaar wordt dit opgenomen.

De voorzitter vraagt zich af of het positieve resultaat nog effect heeft op de weerstandratio die nu op 1,18 staat. De ph bevestigt dat deze dan op 1,21 uit komt. De voorschotten vanuit de provincie hebben geen invloed op de ratio. Daar staan immers verplichtingen tegenover. Begrotingswijzigingen roepen geen vragen op.

De voorzitter dankt de accountant. We wachten de kleur nog even af. Hij roept de accountant en het college op de definitieve jaarstukken z.s.m. bij de raad te bezorgen.

Volgend jaar kan het mogelijk vlotter. Druk ligt met name op sociaal domein.

De accountant vindt dat er snel begonnen is met het conceptrapport. Dat scheelde in tijd en er kon daardoor snel geschakeld worden. Hij benadrukt dat de gemeente een complexe organisatie is. Verwacht wel dat het sociaal domein beter gaat lopen.

Advies commissie

De commissie adviseert de raad het voorstel te agenderen voor de raadsvergadering van 2 juli 2018 als bespreekstuk.

De Auditcommissie kan nu geen oordeel vellen omdat de stukken nog in concept zijn. Wel zijn de stukken uitgebreid met de accountant besproken.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

De heer drs. G.H.S. Heemskerk MBA
secretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester

BESLUIT VAN GEMEENTERAAD

Onderwerp	Jaarstukken 2017
nummer agendapunt	08, in de raadsvergadering van maandag 2 juli 2018
nummer besluit	46

De raad van de gemeente Heiloo:

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 juni 2018;

gelezen het advies van de Auditcommissie d.d. 21 juni 2018;

b e s l u i t:

1. De toelichting afwijkingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid, die is opgenomen in de jaarrekening, vast te stellen;
2. De jaarstukken 2017 met een jaarrekeningresultaat van € 1.605.000,- vast te stellen;
3. Ten laste van het jaarrekeningresultaat 2017 de volgende reserveringen te maken:
 - a. Conform de nota grondexploitatie € 712.000,- toe te voegen aan de bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen;
 - b. Het niet gebruikte budget ad € 55.000,- voor "beveiligen van artistieke beelden in de openbare ruimte en het opnieuw maken van beeld Pandor" in 2018 ter beschikking te stellen.
4. Het resterend resultaat € 838.000,- positief toe te voegen aan de algemene reserve (resultaat € 1.605.000,- -/- voorgestelde reserveringen € 767.000,-).
5. Bijgaande begrotingswijziging vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heiloo in de openbare raadsvergadering van 2 juli 2018.

De heer R. Vennik
griffier

De heer T.J. Romeyn
voorzitter